
Telegram di consumadus auril-mei 2011

15 de merz: di mundiel di/dla cunsumadëures

L prim iede àn festejà l di mundiel di cunsumadëures ai 15 de merz dl 1983. Ucajion a chësta festa ova dat l presidënt american John F. Kennedy ai 15 de merz dl 1962 te na si rujeneda te chëla che l ova formulà i dërc de basa di cunsumadëures. Un de chisc dërc de basa fova per ël l dërt ala segurëza y a giapé prudoc segures y nfirmazions amples, ma nce l dërt de pudëi crì ora y l dërt de unì audii. Chisc dërc de basa ie unic deliberei dala reunion generela dla Nazions Unifides cun la „Guidelines for Consumer Protection“ dl 1985 (mo n iede atualisedes n l ann 1999) y slargei ora al dërt dla persones de pudëi sodesfé si bujëns de basa, l dërt d'unì ndenisei, l dërt d'educazion al cunsum, l dërt de n ambient nia dezipà y l dërt de na reprejentanza de nteresc tla politica.

Da ntlëuta nuzà l'assoziazions di cunsumadëures chësc di per fé l pont dla situazion a na maniera critica y per ti comuniché si netresc y ativateies al public. La lia cë nternaziunela dla urganizazions di cunsumadëures „Consumers International“ à chëst ann dedicà l di mundiel di/dla cunsumadëures ala tematica „Consumers for fair financial services“ cun d'otra paroles „cunsumadëures per servijes finanziares giusc“.

Compra de imubilies: l zertificat energetich ie inò d'ublianza

Da porta ora y da vier ite – nsci pudëssen descrì n curt la situazion n cont dla ublianza dl zertificat energetich tl ciamp dla compra de imubilies. Tl 2008 ova l legislatëur talian tëtut jù la ublianza de junté pra duta la transazions de imubilies n „zertificat energetich“ y abulì la strafonghes curespundëntes. Nianca trëi ani do iel sën unit fat n var dl auter viers; ala fin de merz ie defati jita n forza la lege sun l'energies renuivables (realizazion dla diretiva europea 2009/28/EG sun l sustenimënt dl'adurvanza de funtanes de energia renuivables) che vëij danora che chësta ublianza vënie inò a valëi. La ublianza ie nce unida slargeda ora ala uniteies d'abitazion singules. I detai ie da liejer a plata www.verbraucherzentrale.it. Mo zeche de nuef dal decret sun l'energies renuivables ie che dai prim de jené dl 2012 muessel te uni nserzion de publizità per la transazion debant de imubilies o abitazions unì dat sëura l indesc dl rendimënt energetich aldò dl zertificat.

Mprèsc fundieres: vantajes per cunsumadèures

Cunsumadèures che tòl su nmprest fundier à danter auter chisc vantajes:

- I giudènt dl mprèst possa se damandé la reduzion dla ipoteca scritta ite canche l debit che resta devènta mënder;
- la spèises dl notar per l cuntràt dl mprèst possa unì smendrides dl mez – ma chësc ne reverda nia i cosc dl notar. Per ejèmpl monta pra n valor dl mprèst (la ipoteca scritta ite) de 280.000 euro la spèises per n mprèst ipetecher a 1.496 euro, chëles de n mprèst similer alincontra a 1.074 euro (funtana: www.notai.bz.it).
- la puscibltà ududa danora dala lege (Art. 40, coma 1 dla lege dla unitarietàà dla banche) de stlù ju canchemei l mprèst n pert o defin;
- plu larghèza de mania tl cajo dl paiamènt tardif de rates (Art. 20, coma 2 dla lege dla unitarietàà dla banche);
- y ala fin ne iel nia plu debujèn de n at notariel per cancelé la ipoteca de n mprèst fundier ntan che n muessa paiè per la cancelazion de na ipoteca de n mprèst ipetecher (cialède nosc comunicac stampa dl 19 de jené 2011 y dl 21 de merz 2011 sun la plata dla Zentrela Cunsumadèures www.verbraucherzentrale.it).

Ferates dla DB y ÖBB

N cont dla ntraunides suzedudes ntèur la pruibizion defermeda (che ie ntant unida abolida per n tèmp nia determinà) per zughes nternaziunei dla ferates tudèscas (DB), dla ferates austriaches (ÖBB) y Le Nord à tla ultima enes nce la Zentrela Cunsumadèures dit la sia a Bruxelles: n defendura dla persones che se nuza dla ferates y tl nteres dl prinzip de liberalisazion tl setor dla ferates. Dan n valgun dis à la Cumiscion europeica respundù per scrit ala dumanda dla Zentrela Cunsumadèures.

Tla risposta stal scrit che “la Cumiscion se à damandà spligazions da pert dl’autoriteies talianes y verificà la cumpatibltà de chësta dezijions (chëles dla zentrela de regulamènt dla ferates talianes URSF n cont dla pruibizion per la sozieteies dla ferates numinedes dessèura de lascé senté ite y unì ora passajires tla stazions de passaja tla Talia, ndr) cun la normativa comunitera y dantaldut cun l regulamènt 2007/58/CE per la giurida dl trafich sun scines sèura i cunfins ora”.

Marketing telefonich: servisc nuef dla ZCS

Cun la iscrizion tl „register dla oposizions“ ne daussa n numer de telefon nia plu unì cherdà su per rejons de marketing.

Tlo mo n iede la pusciblteies de se scrì ite te chësc register (la registrazion ie a uni moda debant):

- formular eletronich sun la plata www.registrodelleopposizioni.it;
- e-mail al’adres abbonati.rpo@fub.it, fajan aldò dla ndicazions dates sèura sun la plata web;

- cheredada al numer de telefonn vèrt 800.265.265;
- recumandada al'adres: "GESTORE DEL REGISTRO PUBBLICO DELLE OPPOSIZIONI-ABBONATI" UFFICIO ROMA NOMETANO CASELLA POSTALE 7211 00162 ROMA RM"; junté la copia de na documènt de recunescimènt;
- fax al numer 06.54224822; junté la copia de n documènt de recunescimènt.

Chi che èssa deficulteies a se scrì ite possa se lascé judé uni mierculdi danmesdi dala 9 ala 12 pra la ZCS tla streda Zwölfmalgreien 2 a Bulsan.

N cuntrat da se namuré?

Èis'a nce Vo pensà de cuntaté n'agenzia de matrimone per ancunté vosta ana jumblina? La ZCS Ve cunsièia de pensé sèura bèn sce ulèis bèn l fé, davia che l Die dl amor ne ti à nia for simpatia ai/ala cunsumadèures.

Bele da ani possen tla Zentre la Cunsumadèures Europeica (ZCE) a Bulsan giapé nformazions n cont de cuntrac che vèn stipulei cun agenzie de matrimone. Ultimamènter iel stat deplù cunsumadèures – povester pervia dl scumenciamènt dl'ansciuda – che à damandà do pra la ZCE de Bulsan sce l ie puscibl se retré da n tel cuntrat.

N dèrt de rezes debant tl tèm de 10 dis de lèur ie mé puscibl sce l cuntrat ie unit sotscriu te n bar, sun na plaza da parché i auti o n general deora de n local cumerziel. Sce l cuntrat ie unit stlut ju te n local cumerziel o te n'agenzia possen bèn se retré dal cuntrat, ma nia debant: l ie te chès cajo da paiè spèises de storno bendebò saledes, aldò dl lèur che l'agenzia à bele fat.

D'otra nformazions plu detaliedes y cunsièies de utl n cont de chisc cuntrac ie da liejer sun la plata internet dla ZCE de Bulsan www.euroconsumatori.org.

Marcia dla lectric: la convenienza per i/la cunsumadèures ne recunescen nia mé dal priesc

Coche n possa udèi dal cunfront dla tarifes dla lectric atueles dla ZCS ie la ufiertes dla Sel-trade per n valguna situazions de cunsum tlermènter la mièures. Sambèn ie l priesc n critere de mpurtanza pra la dezijions per o contra n furnidèur, ma la defendura di/dla cunsumadèures ie deplù. L ie da n pez che ti damandon sibe ala Seltrade sibe al'Azienda

Energetica/Etschwerke de ativé pruzedures de cunziliazion paritetiches. De tel pruzedures de cunziliazion ie bele unides njiniedes ite dan de plu ani cun i furnidèures naziunei (Enel, Edison, Eni, Sorgenia...) y les ie per i tlienc y la tlientes na puscibltà de utl y gèn nuzeda per ressolver cuestions de stritoz aslune y debant. Ma i furnidèures locai à for respundù negativamènter ala dumandes dla ZCS. Coche defensèures di/dla cunsumadèures nes displejel che da una na pert vèn nosc inuem y nosc lèur nunzià tla publizità de chisc furnidèures (cialède tla campania atuela dla Seltrade) y che da l'otra pert ne ueli nia njiniè ite la pruzedures de cunziliazion che nèus se damandon da d'èi. La ZCS à sèn mo n iede mandà si ghiranzes te na lètra davierta al'autoriteies dla Seltrade y dl'Azienda

Energetica/Etschwerke.

N cont di cunfronc di priejes sotrisserons tl daunì a uni moda nce coche fator de cualità sce l'aziendes pieta na pruzedura de cunziliazion: ajache vester daujin ai/ala cunsumadëures ne uel nia mé dì avèi i priejes basc.

Penzin: auzei i lims de toleranza di njins de mesurazion

L Ministere per l' svilup economic h à auzà i lims de toleranza di njins de mesurazion pra cuntroi a cajo de licuic che ne ie nia l'ega (y pra chisc toca nce l' penzin). I lims de toleranza pra i prim cuntroi pra la pompes de distribuzion y pra i cuntroi periodics ne ie nia unic mudei, ma chëi pra i cuntroi zënza preavis ie unic auzei da 5 a 7,5 promiles (Art. 5, decret MISE n. 32 di 18 de jené 2011). Dit cun d'otra paroles: cun la vedla toleranza pudovela sun 20 litri de penzin sbalië de al plu 0,1 litri (calculà te euro fossa chël pra n priesc de 1,55 €/ al liter 15,5 cent); cun l' lim de toleranza nuef vën chësc lim auzà a 0,15 litri (o 23,25 cent). Prai 6-7 millions de litri al ann (na gran stazion dal penzin) se portel tlo pro de bela somes. L decret vëij nce danora che i cuntroi posse tl daunì nce unì fac da firmes privates. Cie che l' decret ne vëij alincontra nia danora ie regules per i lims de toleranza: chësta manciaza tla lege pudëssa vester n' desvantaje per i/la cunsumadëures. La ZCS se damanda perchël che l' vënie fat zeche contra chësta manciaza y che l' vënie nce udù danora straufonghes curespundëntes. Sce n' pënza che de gra al prugres tecnich ne fossel degun problems n' chësc cont, pudëssen bën pensé de arbassé i lims de toleranza mpede i auzé y i cuntroi dassëssa mé pudëi unì fac dala istituzions aposte. Sce no iel l' pericul che i/la cunsumadëures devënte vitimes di speculanc.